

НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЗАСТРАХОВКА, ПОКРИВАЩА ОТГОВОРНОСТ НА ТУРОПЕРАТОРА

В сила от 01.01.2003 г.

Приета с ПМС № 247 от 01.11.2002 г.

*Обн. ДВ. бр.106 от 12 Ноември 2002г., изм. ДВ. бр.107 от 7 Декември 2004г.,
изм. ДВ. бр.51 от 21 Юни 2005г., изм. ДВ. бр.98 от 27 Ноември 2007г., изм. ДВ.
бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 4 Май 2012г.*

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) условията и редът за сключване, подновяване и прекратяване на задължителна застраховка, покриваща отговорността на туроператора;
2. срокът на задължителната застраховка;
3. минималното застрахователно покритие;
4. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) минималният размер и начинът за определяне на застрахователната сума;
5. правомощията на държавните органи и контрол.

Чл. 2. Целта на наредбата е да гарантира защитата на потребителите на организирани групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена (организираните пътувания) срещу рисковете, свързани с неразплащане на туроператора с негови контрагенти и доставчици.

Чл. 3. Обект на задължително застраховане по наредбата е отговорността на туроператора за причинени вреди на потребителя вследствие на неразплащане със своите контрагенти и доставчици, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност на туроператора.

Чл. 4. (1) Задължителната застраховка трябва да покрива:

1. възстановяване на платените от потребителя суми по договора преди започване на пътуването;
2. заплащане на разликата в случаите, когато по време на пътуването са предоставени само част от услугите, уговорени в договора;
3. разходите, свързани с връщане на потребителя до началния пункт на пътуването.

(2) Договорът за задължителна застраховка не покрива изплащането на обезщетения за вреди и на лихви, произтичащи от неизпълнение на договорни задължения на туроператора към негови кредитори, извън случаите по ал. 1.

Глава втора.
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА СКЛЮЧВАНЕ, ПОДНОВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА
ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) Туроператорът сключва договор за задължителна застраховка със застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2004 г.) При първоначална регистрация в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти договорът за задължителна застраховка се сключва най-късно 7 дни от уведомяването за издаденото удостоверение за регистрация.

(3) Договорът за задължителна застраховка не може да съдържа клаузи, които изключват или ограничават правата на потребителя по наредбата.

Чл. 6. (1) (Доп. - ДВ, бр. 107 от 2004 г.) Договорът за задължителна застраховка се сключва за срок една година и се подновява или се сключва нов не по-късно от 30 дни преди датата на изтичането му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) Задължителната застраховка се подновява всяка година и покрива отговорността на туроператора за случаите по чл. 4, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 51 от 2005 г., в сила от 21.06.2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.11.2009 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) Туроператорът представя на министъра на икономиката, енергетиката и туризма копие от договора за застраховка в 14-дневен срок от сключването, подновяването, съответно анексирането му по чл. 10, ал. 3 за вписване в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти и в Националния туристически регистър.

Чл. 7. (1) Туроператорът пряко или чрез туристически агент предоставя на потребителя сертификата, издаден от застрахователя, удостоверяващ наличието на договор за задължителна застраховка.

(2) Туроператорът пряко или чрез туристически агент предоставя на потребителя сертификата по ал. 1 преди сключването на договора за организирано пътуване с обща цена и преди заплащането на цената или авансово плащане от потребителя, но не по-късно от 7 дни преди началото на пътуването.

Чл. 8. (1) Сертификатът трябва задължително да съдържа и следната информация на български и на английски език:

1. предмет на застраховката;
2. (изм. - ДВ, бр. 107 от 2004 г.) наименование, регистрационен номер, седалище, адрес на управление и телефон на туроператора;
3. номер и дата на застрахователната полица;
4. номер и дата на издаване на сертификата;
5. период на валидност на застраховката;
6. наименование, седалище на управление, адрес и телефон на застрахователя;
7. застрахователно покритие;
8. застрахователна сума;
9. срок и начин за предявяване на претенцията на потребителя към застрахователя;
10. срок и начин на изплащане на обезщетението от застрахователя;

11. подпис и печат на застрахователя;

12. подпис и печат на туроператора.

(2) Сертификатът може да съдържа и друга полезна за потребителя информация, отнасяща се до сключения договор за застраховка.

Чл. 9. При поискване от страна на потребителя туроператорът или туристическият агент е длъжен да му представи документа за платена застрахователна премия.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) (1) Застрахователната сума по договора за задължителна застраховка се определя на базата на декларирания от туроператора оборот за предходната година и съгласно минималните нива по приложението.

(2) Застрахователната сума по задължителната застраховка на туроператор, който предоставя организирано туристическо пътуване с обща цена с включен чартърен полет, не може да е по-малка от 500 000 лв.

(3) Туроператорът се задължава да уведоми застрахователя, с който има сключен застрахователен договор, и да сключи анекс към него за увеличаване на застрахователната сума при надвишаване на декларирания оборот за предходната година или в случаите по ал. 2.

(4) Декларираният оборот по ал. 1 включва само приходите от продажба на организирани туристически пътувания с обща цена на краен потребител.

(5) Туроператорът включва в декларирания оборот и стойността на чартърните полети, независимо от това, дали те се продават от други туроператори или туристически агенти.

Чл. 11. (1) Застрахователната премия се заплаща еднократно, освен ако в застрахователния договор е уговорено друго.

(2) При разсрочено плащане, ако туроператорът закъсне с плащането на разсрочените вноски от премията и закъснението продължи повече от 15 дни от получаването на писменото предупреждение от застрахователя, договорът за задължителна застраховка се счита за прекратен. Това обстоятелство следва да бъде отразено в застрахователната полица.

(3) При заплащане на разсрочената част от премията застраховката се възстановява от 00,00 часа на деня, следващ плащането.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2005 г., в сила от 21.06.2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.11.2009 г.) В случай на прекратяване на договора за задължителна застраховка застрахователят уведомява писмено министъра на икономиката, енергетиката и туризма в срок до 3 дни от прекратяването.

(5) При платена първа вноска и закъсняло плащане от туроператора на разсрочена вноска от застрахователната премия и настъпване на застрахователно събитие по време на 15-дневния срок по ал. 2 застрахователят е длъжен да плати обезщетение до размера на застрахователната сума.

Чл. 12. (1) При настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да обезщети потребителя, осъществил връщането си до началния пункт на пътуването със собствени средства, в рамките на договорирания лимит на отговорност. Обезщетението трябва да покрива направените от потребителя разходи за връщането, включително необходимите подслон и храна за времето на принудителния му престой.

(2) Потребителят сам определя начина, по който ще извърши връщането си до началния

пункт на пътуването, като спазва условията на пътуване, предвидени в договора за туристическо пътуване с обща цена.

(3) Потребител, който иска да бъде обезщетен в случаите по чл. 13, е длъжен да представи на застрахователя доказателства за извършените от него разходи за транспорт, включително подслон и храна за времето на принудителния му престой.

(4) Застрахователят има право да откаже да заплати разликата между действително направените разходи и разходите, които потребителят би извършил, ако спазва условията, предвидени в договора за организирано пътуване.

Чл. 13. (1) Когато пътуването вече е започнало и туроператорът не изпълни задължението си да върне потребителя до началния пункт на пътуването, застрахователят може да осигури заплащането на контрагентите и доставчиците на разходите, свързани с престоя и връщането на потребителя от мястото на пребиваването му до началния пункт на пътуването, включително за подслон и храна за времето на принудителния му престой.

(2) В случая по ал. 1 застрахователят определя начина, по който ще се извърши връщането на потребителя до началния пункт на пътуването, като зачита правата на потребителя и спазва условията, предвидени в договора за организирано пътуване.

(3) Уведомяването от туроператора, контрагента му или потребителя до застрахователя за връщането до началния пункт на пътуването се извършва в писмена форма.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) Туроператорът е длъжен веднага, но не по-късно от един ден след узнаването на обстоятелства, които биха могли да доведат до настъпване на застрахователното събитие, да уведоми застрахователя и да му предостави информация за контрагентите, доставчиците и засегнатите потребители, както и да му оказва необходимото съдействие.

(2) Уведомяването по ал. 1 може да се извърши и от потребителя.

(3) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) Уведомяването и предоставянето на информацията по ал. 1 се извършва писмено с копие до министъра на икономиката, енергетиката и туризма и до председателя на Комисията за защита на потребителите.

Чл. 15. (1) Определянето на застрахователното обезщетение от застрахователя не лишава потребителя от правото му да иска обезщетението да бъде определено по съдебен ред.

(2) Ако претенцията е предявена по съдебен ред, туроператорът е длъжен да иска привличането на застрахователя в процеса.

(3) Потребителят може да предяви претенциите си направо срещу застрахователя.

Чл. 16. Спогодба между туроператор и потребител, претърпял вреди, има действие за застрахователя, ако той я одобри.

Чл. 17. (1) Застрахователното обезщетение по застраховката по наредбата се плаща от застрахователя, който е издал застрахователната полица, или от упълномощен негов представител.

(2) В случаите, при които имуществената отговорност на туроператора се определя от съда, след влизането в сила на съдебното решение правоимащите задължително представят на

застрахователите заверени преписи от влезлите в сила съдебни актове заедно с мотивите, както и оригинали от изпълнителните листове.

Чл. 18. Обезщетението по застраховката се определя и изплаща от застрахователя в срок до 15 дни, след като туроператорът и/или увреденият потребител са представили всички поискани от застрахователя документи, свързани с установяването на събитието и размера на вредите.

Чл. 19. (1) Застрахователното обезщетение по задължителната застраховка се определя и заплаща в левове. В случаите на обезщетяване на разходи във валута обезщетението се заплаща в левове по централния курс на Българската народна банка към деня на настъпването на застрахователното събитие.

(2) При превод на застрахователното обезщетение на чуждестранни лица в чужбина дължимата сума се преизчислява във валута по централния курс на Българската народна банка в деня на настъпване на застрахователното събитие.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.11.2009 г.) Застрахователят е длъжен да информира писмено министъра на икономиката, енергетиката и туризма за настъпването на застрахователното събитие веднага, но не по-късно от един ден от узнаването му.

Чл. 21. Правата по договора за задължителната застраховка по наредбата се погасяват с изтичането на сроковете съгласно българското законодателство.

Чл. 22. (Отм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.)

Заклучителни разпоредби

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) Наредбата се издава на основание чл. 42, ал. 6 от Закона за туризма.

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 51 от 2005 г., в сила от 21.06.2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.11.2009 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.) Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на икономиката, енергетиката и туризма и на председателя на Комитета за защита на потребителите.

Заклучителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 115 ОТ 15 ЮНИ 2005 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

(ОБН. - ДВ, БР. 51 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 21.06.2005 Г.)

§ 20. Навсякъде в Наредбата за условията и реда за сключване на задължителна застраховка, покриваща отговорност на туроператора, приета с Постановление № 247 на

Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 106 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 107 от 2004 г.), думите "министърът на икономиката" и "министъра на икономиката" се заменят съответно с "министърът на културата и туризма" и "министъра на културата и туризма".

.....

§ 25. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 268 ОТ 12 НОЕМВРИ 2009 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА
УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ИКОНОМИКАТА,
ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

(ОБН. - ДВ, БР. 93 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 24.11.2009 Г., ПОПР. - ДВ, БР. 95 ОТ 2009 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 4 ОТ 2012 Г.)

§ 94. (Попр. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., отм. с Решение № 15898 от 01.12.2011 г. на ВАС в частта "с изключение на § 93, т. 1, която влиза в сила от 01.11.2009 г." - ДВ, бр. 4 от 2012 г.) Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 82 ОТ 25 АПРИЛ 2012 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНА
ЗАСТРАХОВКА, ПОКРИВАЩА ОТГОВОРНОСТ НА ТУРОПЕРАТОРА, ПРИЕТА С
ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 247 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2002 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 04.05.2012 Г.)

§ 9. (1) В срок два месеца от влизането в сила на постановлението туроператорите със сключени застрахователни договори са длъжни да ги анексират или подновят в съответствие с изискванията на чл. 10, ал. 1 и 2.

(2) в 14-дневен срок от анексирането или подновяването на сключените застрахователни договори по ал. 1 туроператорите са длъжни да представят на министъра на икономиката, енергетиката и туризма копие от тях за вписване в регистъра по чл. 17, ал. 2 от Закона за туризма.

§ 10. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 10, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2012 г., в сила от 04.05.2012 г.)

Таблица

за минималните застрахователни суми при сключване на задължителна застраховка, покриваща отговорност на туроператора

№ по	Деклариран годишен оборот от предходната	Застрахователна сума от едно

ред	година (в.лв.)	събитие и в агрегатна сума от всички застрахователни събития през срока на застраховката (в.лв.)
1.	От 0 до 50 000	25 000
2.	От 50 001 до 100 000	50 000
3.	От 100 001 до 200 000	75 000
4.	От 200 001 до 300 000	125 000
5.	От 300 001 до 400 000	175 000
6.	От 400 001 до 600 000	250 000
7.	От 600 001 до 800 000	350 000
8.	От 800 001 до 1 000 000	450 000
9.	От 1 000 001 до 1 500 000	500 000
10.	От 1 500 001 до 2 000 000	700 000
11.	От 2 000 001 до 2 500 000	900 000
12.	От 2 500 001 до 3 000 000	1 100 000
13.	Над 3 000 000	1 400 000